

Suomen arvostelijain liitto ry:n (SARV) toimintasuunnitelma vuodelle 2011

Yleistä

Vuonna 2011 Suomen arvostelijain liitto (SARV) on eri taiteenalojen kriitikoiden ammatillinen yhteenliittymä. Sen tarkoituksena on arvostelijain ammattitaidon tukeminen. Liitto toimii jäsentensä ammatillisen, taloudellisen, sosiaalisen ja oikeudellisen aseman parantamiseksi.

Liiton tavoitteena on profiloituminen kulttuuri-vaikuttajana kritiikin kentällä. Vuonna 2011 toiminnan painopiste on kritikon ammatin arvostuksen lisääminen sekä kritiikki ja kulttuuri-journalismin esille tuominen.

Liitto pyrkii edelleen lisäämään eri kulttuuriorganisaatioiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja SARVin tunnettavuutta. Liitto pyrkii vaikuttamaan sananvapauden toteutumiseen ja asiantuntevan taidekritiikin asemaan sekä sisältöihin muuttuvan median kentällä.

SARV kehittää kritiikin ja kriitikoiden internet-näkyvyyttä laajan Kritiikkiportti-projektin sekä omien www-sivujensa kautta.

SARV pyrkii edistämään kritiikin ja arvostelijoihin liittyvien asioiden käsittelyä yhdessä muiden tekijäjärjestöjen kanssa valtion kulttuurihallinnossa ja muissa alan keskeisissä organisaatioissa.

Suomen arvostelijain liiton järjestämä koulutus on luonteeltaan kriitikoiden täydennyskoulutusta, jonka tavoitteena on kriitikoiden ammattitaidon syventäminen.

1. Hallinto ja talous

Liiton ylintä päätösvaltaa käyttää jäsenistö. Sääntöjen mukaisesti kevätkokous pidetään huhtikuussa. Syyskokous pidetään loka-marraskuussa.

Liiton kokousten välisenä aikana liiton toimintaa johtaa hallitus.

Liitossa on viisi eri taiteenaloja edustavaa jaosta sekä alueellinen Turun osasto. Jaokset toimivat yhdysiteenä alan kriitikoiden välillä sekä asiantuntijoina liiton hallitukselle alansa erityiskysymyksiin liittyvissä asioissa.

Liiton toimistoa hoitaa kokopäivätoiminen järjestösihteeri. Kirjanpitoon käytetään ulkopuolista tilitoimistoa.

Liiton talous rahoitetaan jäsenmaksuin, valtion toiminta-avustuksella sekä erillisavustuksin. Valtion toiminta-avustuksella rahoitetaan SARVin toimintaa kulttuuripoliittisena vaikuttajana, yhteydenpitoa koti- ja ulkomaisiin kulttuuri-toimijoihin, jäsenten kotimaista koulutustoimintaa ja opintomatkoja Pohjoismaihin. Erillisprojekteihin haetaan rahoitusta kohdeapurahoista mm. opetusministeriöltä, taidetoimikunnilta ja säätiöiltä.

2. Kritiikin Kannukset 50 v 2011

Vuonna 2011 on Kritiikin Kannus – palkinnon 50 v juhlavuosi. Suomen arvostelijain liitto ry. on vuonna 1961 perustanut Kritiikin Kannukset -nimisen palkinnon annettavaksi vuosittain suomalaiselle luovalle tai esittäväälle taiteilijalle tai ryhmälle ansiokkaasta suorituksesta jollakin taiteen alalla. Palkinto annetaan tunnustuksena parhaasta vuoden aikana tapahtuneesta taiteellisesta läpimurrosta tai siihen verrattavasta suorituksesta lähinnä nuorille taiteilijoille.

3. Edunvalvonta

Liitto pyrkii tukemaan jäsentensä etuja mm. palkkio-, työehto- ja apurahakysymyksissä. Edunvalvontaa liitossa hoitavat hallituksen valtuuttama edunvalvontavastaava, Kopiosto-vastaava ja järjestösihteeri.

Jäsenten tietoa syvennetään järjestämällä koulutusta, jossa käsitellään henkilökohtaisen edunvalvonnan perusasioita kuten tekijänoikeutta, avustajasopimuksia ja palkkioita. Kritiikin Uutisissa julkaistaan edunvalvontaan liittyviä uutisia ja artikkeleita, mm. palkkio-, eläke-, avustajasopimus- ja verotusasioista.

Liitto on tekijöiden ja kustantajien tekijänoikeusjärjestö Kopiosto ry:n jäsen. SARV valvoo Kopiostossa arvostelijoille myönnettävien kopiointikorvausosuuksien oikeudenmukaista jakoa. SARVin hallitus päättää Kopiosto ry:n liitolle tilittämien kopiointikorvausvarojen käytöstä. Hallituksen tavoitteena on jakaa vähintään puolet tilitetystä Kopiosto-korvausvaroista apurahoina suoraan jäsenille.

Liitto pitää aktiivisesti yhteyttä Opetus- ja kulttuuriministeriöön ja Taiteen keskustoimikuntaan sekä apurahoja jakaviin tahoihin, jotta kritikoille myönnettävää tukea nostettaisiin tuntuvasti aktiivisesti työskenteleville arvostelijoille. SARV pitää tärkeänä, että valtionhallinnossa on kritikoilla pysyvä edustus taidetoimikunnissa sekä muissa kulttuurihallinnon organisaatioissa.

Liitto on tehnyt esityksen Opetus- ja kulttuuriministeriölle kriitikkopalkinnon perustamisesta.

Liitto on yhtenä osapuolena Yleisradion ja MTV3:n freelance-palkkioita määrittävässä Yhtyneen-sopimuksessa. Tarvittaessa SARVin jäsenet voivat käyttää Journalistiliiton juristi Petri Savolaisen asiantuntijapalveluita juridisissa kysymyksissä.

4. Jäsentoiminta

Liitto tukee jäseniään kriitikon ammattiin liittyvissä asioissa ja tarjoaa jäsenilleen mm. edunvalvonta-, koulutus- ja tiedotuspalveluita.

Liitto julkaisee jäsenille suunnattua SARV-info - jäsenlehteä, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Liitto tiedottaa toiminnastaan ja ajankohtaisista asioistaan myös Kritiikin Uutisten sivuilla ja omilla verkkosivuillaan www.sarv.fi.

5. Apurahat

Liitto myöntää Kopiosto-korvauksista saatavista varoista ja opetusministeriön myöntämästä toiminta-avustuksesta apurahoja arvostelijoiden ammatillisten valmiuksien kohentamiseen ja työskentelyyn. Apurahojen jaosta päättää liiton hallitus.

6. Kritiikin Uutiset

Kritiikin Uutiset on taidekriittikiä eri alojen näkökulmista käsittelevä kulttuurilehti. Se edistää analyttistä ja kriittistä keskustelua eri arvostelualojen, taiteen, kulttuurin ja median kysymyksistä. Jokaisessa numerossa on lisäksi liiton ajankohtaista aineistoa.

Vuoden 2010 perusteellisen taittoudistuksen ja 60-vuotisjuhlanumeron jälkeen on lehden sisällöllisen kehittämisen ja tukevoittamisen vuoro. Uuden päätoimittajan myötä Kritiikin Uutiset paneutuu vuonna 2011 entistä painokkaammin journalismiin, kritiikin ja taiteen syvälliseen käsittelyyn. Ammatillinen ja taidefilosofisempi näkökulma lyövät kättä. Suomessa ei ilmesty tällä hetkellä muita lehtiä, jotka keskittyvät tähän.

Kritiikin Uutiset seuraa ensi vuonnakin kritiikin kenttää aktiivisesti. Lehti kritisoi ja kommentoi muun median kritiikki-aiheista materiaalia ja esittelee mahdollisimman laajasti alan kirjallisuutta. Kansainväliseen alan keskusteluun ja julkaisuutoimintaan kiinnitetään entistä suurempaa huomiota. Kritiikin Uutisten toimitusneuvosto ja liiton hallitus käyvät säännöllistä keskustelua lehden sisällöstä ja pyrkivät kehittämään lehteä edelleen.

Lehti toimii kulttuuripoliittisena ja mediakriittisenä keskustelun herättäjänä. Taide- ja kulttuurikeskustelua virvoitetaan haasteellisilla artikkeleilla ja keskustelu-puheenvuoroilla.

Vuodeksi 2011 (lokakuu 2010) haettavaa Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuurilehtitukea käytetään Kritiikin Uutiset -lehden julkaisemiseen. Lehden kustannuksia katetaan myös ilmoitus- ja tilaustuloin.

Kritiikin Uutiset ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Kritiikin Uutiset on Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry:n jäsen.

7. www.kritiikkiportti.fi

Suomen Kulttuurirahaston tuella 11.6.2008 avattu Kritiikkiportti on verkkosivusto, joka avaa tien sanomalehtien, taiteen erikoislehtien verkkosivujen sekä laaja-alaisesti tunnustettujen nettijulkaisujen taidearvosteluihin. Sivusto helpottaa taidekentän tuoreiden tapahtumien seuraamista ammattilaisten arvioiden välityksellä. Kritiikkiportti tuo näkyville taiteen koko valtakunnallisen kirjon taidekritiikin kautta.

Kritiikkiportin tavoitteena on edistää taiteen, sen kritiikin ja kriitikoiden asemaa sekä taide- ja kritiikkikeskustelua. Kritiikkiportti ei julkaise kritiikkejä, vaan linkittää lehtien verkkosivuilla jo julkaistuihin kritiikkeihin. Näin ollen se ei loukkaa tekijänoikeuksia. Jokainen kriitikko solmii työ sopimuksensa niiden lehtien kanssa, joissa kritiikit julkaistaan, ei Kritiikkiportin. Näin

Kritiikkiportti julkaisee viikoittain pääkirjoituksen, vuoroviikoin päätoimittajalta, vuoroviikoin kutsuuilta vierailijoilta. Erittäin hyvän vastaanoton saanutta Kritiikkiporttia ylläpitävät Suomen arvostelijain liitto SARV sekä Suomen Kulttuurirahasto. Kritiikkiporttia hallinnoi kuuden henkilön ohjausryhmä, jossa on edustajat Suomen Kulttuuri-rahastosta, SARVista ja hankkeessa mukana olevista lehdistä. Rahoituksesta vastaa kolmen vuoden ajan (11.6.2008 alkaen) Suomen Kulttuurirahasto.

Päätoimittajana toimii kulttuuri-toimittaja Siskotuulikki Toijonen ja toimitussihteerinä toimittaja Satu Paasovaara.

8. Kritiikin Kannukset

Liitto jakaa keväällä 2011 50. kerran Kritiikin Kannukset -palkinnon, joka on tunnustus nuorelle taiteilijalle tai taiteilijaryhmälle taiteellisesta läpimurrosta. Kritiikin Kannukset -lautakunta nimetään kevätkokouksessa. Kritiikin Kannukset -palkinnolla on voitu nostaa esiin merkittäviä taiteilijoita. Liiton järjestää 50-vuotisjuhlat Kritiikin Kannusten merkkivuonna.

9. Kansainvälinen toiminta ja kotimainen yhteistyö

Liitto tiivistää yhteistyötään toimintaansa liittyvien kotimaisten ja kansainvälisten järjestöjen ja muiden vastaavien tahojen kanssa niin edunvalvonnan, koulutuksen kuin tutkimuksenkin alalla.

Liitto on Kopiosto ry:n, Lukukeskus-Läscentrum ry:n ja Pohjola-Nordenin jäsen.

Liitto järjestää yhden liiton varoista tuetun ulkomaisen opintomatkan. Opintomatkojen tarkoituksena on luoda kontakteja eri maiden kriitikkojärjestöihin ja kulttuurielämään.

Liitto on kansainvälisen teatterikriitikoiden järjestön AICT:n/ IATC:n (*Association Internationale des Critiques de Théâtre/International Association of Theatre Critics*) jäsen.

SARVin kuvataidejaos pitää yhteyksiä ansainväliseen kuvataidearvostelijain liittoon AICA:an

(*Association Internationale des Critiques d'Art*), johon osa kuvataidejaoksen jäsenistä kuuluu. SARVin elokuvajaos toimii kansainvälisen elokuva-arvostelijain liiton Fiprescin (*Fédération Internationale de la Presse Cinématographique*) Suomen jaoksena.

Liitto kehittää yhteyksiä myös muihin kansainvälisiin kriitikkojärjestöihin.

10. Edustukset palkintolautakunnissa

Liiton edustajat ovat mukana E.J. Vehmas -, Mikael Agricola -, Runeberg -, J.A. Hollo -, Viitasaaren elokuvajuhlien Humanismin käsi -palkinnon, Kansan Sivistysrahaston Irene ja Kalevi Sorsan kääntäjäpalkinnon ja Vaaskivi-plakaatin sekä Aleksis Kivi palkinnon saajat nimeävissä lautakunnissa. Liitto nimeää pyydettyä edustajia myös muihin vastaaviin asiantuntijatehtäviin.

Elokuvajaos nimeää suomalaiset ehdokkaat kansainvälisten elokuvajuhlien kriitikotuomaristoihin.

11. Jaokset

Jaokset suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa liitossa yhdessä yhteistyötahojensa kanssa. Jaokset nimeävät yhden edustajan kukin Kritiikin Kannusten lautakuntaan ja tekevät liiton hallitukselle ehdotuksia SARVin edustajiksi oman alansa palkintolautakuntiin.

Jaokset hoitavat jäsentensä yhteyksiä alan kansainvälisiin järjestöihin, joiden yleiskokouksiin liitto lähettää mahdollisuuksiensa mukaan edustajan.

Jaoksen toiminnasta vastaa jaoksen vuosikokouksessa valittava hallitus, jossa on puheenjohtaja sekä vähintään kolme muuta jäsentä. Jaoksen ja liiton hallituksen yhteyshenkilönä on jaoksen puheenjohtaja.

11.1. Elokuvaajaos

Elokuvajaoksen vuosikokous pidettiin maaliskuussa 2010. Seuraavan kerran v. 2012. Jaoshallituksen toimikausi alkaa vuosikokouksesta.

Elokuvajaos toimii kansainvälisen elokuva-arvostelijain liiton Fiprescin (*Fédération Internationale de la Presse Cinématographique*) Suomen jaoksena. Jaoksen hallitus asettaa ehdokkaita Fiprescin palkintotuomaristoihin kansainvälisillä elokuvafestivaaleilla. Jaoshallitus nimeää edustajansa Fiprescin yleiskokoukseen. Nimeämisen vahvistaa SARVin hallitus.

Jaos voi antaa tunnustuspalkinnon henkilölle tai yhteisölle, joka on ratkaisevalla tavalla edistänyt elokuvakriitikoiden työtä tai parantanut elokuvakriitikoiden työskentelyedellytyksiä.

11.2. Kirjallisuusjaos

Kirjallisuusjaoksen seuraava vuosikokous pidetään syksyllä 2011. Jaoshallituksen toimikausi on kaksivuotinen, joten seuraava jaoshallitus valitaan vasta syksyllä 2011. Jaos järjestää edelleenkin keskustelutilaisuuksia kirjallisuuskritiikeistä kirjamessuilla. Lisäksi jaos pitää yhteyttä muihin yhteistyökumppaneihin. Jaos on mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä Suomen Nuorisokirjallisuuden Instituutin kanssa. Tampereen kirjamessuille ja Elävän Kirjallisuuden Festivaaliin osallistumista harkitaan.

Jaos nimeää Suomen arvostelijain liiton edustajat Runeberg-, Mikael Agricola- ja J.A. Hollo -palkinnon palkintolautakuntiin. Nimeämiset vahvistaa SARVin hallitus.

Jaos selvittää mahdollisia kansainvälisen toiminnan yhteyksiä, esimerkiksi pohjoismaisella tai baltialaisella tasolla.

11.3. Kuvataidejaos

Kuvataidejaoksen vuosikokous järjestetään kevätkaudella 2011. Jaoshallituksen toimikausi

alkaa vuosikokouksesta.

Jaos järjestää aktiivisesti toimintaa yhdessä yhteistyökumppanien kanssa, muun muassa seminaareja ja muita kaikille avoimia tilaisuuksia.

Jaos hoitaa jäsentensä yhteyksiä kansainväliseen kuvataidearvostelijain liittoon AICA:an (*Association Internationale des Critiques d'Art*). Jaoshallitus nimeää edustajan AICA:n vuosittaiseen yleiskokoukseen. Nimeämisen vahvistaa SARVin hallitus. Jaoksen hallituksen AICA:n jäsenet nimeävät Suomen AICA:n jäsenet.

11.4. Musiikkijaos

Musiikkijaoksen vuosikokous pidetään alkuvuodesta 2011. Jaoshallituksen toimikausi on kalenterivuosi.

Jaos selvittää kansainvälisen toiminnan ja yhteyksien mahdollisuuksia.

11.5. Tanssi- ja teatterijaos

Tanssi- ja teatterijaoksen vuosikokous pidetään elokuussa 2011 Tampereen Teatterikesän yhteydessä. Jaoshallituksen toimikausi alkaa vuosikokouksesta.

Jaos toimii yhdysiteenä tanssi- ja teatterikriitikoiden kansainvälisen teatteriarvostelijain liiton AICT/IATC:n (*Association Internationale des Critiques de Théâtre/International Association of Theatre Critics*, <http://www.aict-iatc.org>) Suomen jaoksena. Jaoksen hallitus nimeää jaoksen edustajan AICT/IATC:n vuosikokoukseen, joka järjestetään joka toinen vuosi. Nimeämisen vahvistaa SARVin hallitus.

11.6. Turun osasto

Turun osasto toimii SARVin alueellisena jaoksena, jonka jäsenistöön kuuluvat kaikki Varsinais-Suomessa toimivat SARVin jäsenet.

Jaos jakaa syksyllä Turun kirjamessujen yhteydessä 2010 32. kerran Kritiikin punnukset ansioituneille varsinaissuomalaisille taiteilijoille. Kilon punnus myönnetään pitkäaikaisesta, valtakunnallisestikin merkittävästä kulttuurityöstä. Puolen kilon punnuksen kriteerinä on merkittävä kulttuuriteko, läpimurto tai debyytti.

SARVin hallituksen esitys 12.10.2010